Provincie Noord-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 4 juli 2019
Datum GS-besluit : 10 september 2019

Vragen nr. 50

Vervolgvragen van mevrouw **R. Alberts** (SP) over Archeologie Wieringen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 4 juli 2019 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw **R. Alberts** (SP), de volgende vervolgvragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Vervolgvragen naar aanleiding van het bericht "Aannemer Broers of gemeente de fout in bij afgraven archeologische bodem op Wieringen?"

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:
In de inleiding van uw beantwoording d.d. 21 mei 2019 van onze vragen van 25 april 2019 schrijft u: "*De basis voor het bestemmingsplan wordt gevormd door de archeologische waardenkaart en de (beleids)advieskaart. Deze kaarten zullen gebaseerd zijn op uitgevoerd inventariserend onderzoek*."
In de beantwoording van vraag 1 stelt u vervolgens dat de gemeente naar uw oordeel onvoldoende rekening heeft gehouden met de archeologische waarden van het perceel aan de Westerlanderweg. U geeft daarmee aan dat er iets mis is gegaan en dat is correct. De gemeente Hollands Kroon maakt namelijk al vele jaren gebruik van verouderde archeologische waardenkaarten, die niet zijn gebaseerd op gedegen vooronderzoek. Hierdoor zijn terreinen met een hoge archeologische waarde vogelvrij verklaard. Uw aanname dat de archeologische waardenkaarten zullen zijn gebaseerd op uitgevoerd inventariserend onderzoek is derhalve niet correct. Waarop baseert u deze aanname?

Antwoord 1:
In een overleg tussen de medewerkers van de gemeente Hollands Kroon, de provincie Noord-Holland, het Steunpunt Monumenten en Archeologie en de Archeologische Werkgemeenschap op 22 juli 2019 is door de gemeente uiteengezet hoe het archeologiebeleid in het

bestemmingsplan (daterend uit 2008) tot stand is gekomen. Hieraan blijkt een advies van Cultureel Erfgoed Noord-Holland (een voorganger van het Steunpunt Cultureel Erfgoed) ten grondslag te hebben gelegen, waarbij op dat moment actueel, deugdelijk en relevant kaartmateriaal is gebruikt. Dit beleid is weliswaar gedateerd, maar wel rechtsgeldig, gelet op de beleidsvrijheid die gemeenten nu eenmaal hebben op dit gebied. De gemeenteraad van Hollands Kroon heeft in maart 2019 wel een kadernota Erfgoed vastgesteld en er is een eerste stap is gezet om het onderwerp Erfgoed te gaan uitwerken richting Omgevingsbeleid.

Vraag 2:
In uw beantwoording van onze vraag 2 zegt u "*De status van 'Aardkundig monument' staat los van de procedure tot verlening van de omgevingsvergunning die hier gevolgd is in het kader van het bestemmingsplan. In het kader van de regelgeving voor het Aardkundig monument is geen ontheffing nodig voor dit perceel, dat in het bestemmingsplan een bestaand bouwvlak is*."
Inderdaad voorziet artikel 6.4 van de provinciale milieuverordening in een degelijke vrijstelling. Bent u het met ons eens dat deze vrijstelling in dit geval buitenproportioneel en daarmee schadelijk voor het archeologisch erfgoed is, daar de verstoring van het bodemarchief met ruim 1000 m² de oppervlakte voor vrijstellingen tot 100 m² uit de Erfgoedwet/Monumentenwet in extreme mate overschrijdt?
Zo ja, waarom hebt u in uw beleid ten aanzien van aardkundige monumenten deze vrijstelling opgenomen, zonder eisen aan het lokale bestemmingsplan?

Antwoord 2:
De Erfgoedwet waar u naar verwijst, richt zich op de bescherming van cultureel erfgoed, dat is niet gelijk aan bescherming van of beleid over aardkundige monumenten. Het provinciaal beleid voor aardkundige monumenten is erop gericht om gebieden te beschermen die de natuurlijke ontstaansgeschiedenis (door o.a. wind, ijs, water en getijden) van het landschap van Noord-Holland laten zien. De verwijzing naar een vrijstelling van 100 m² (uit de Monumentenwet, waarin dit geregeld wordt) inzake de archeologie is daarmee niet relevant. De vrijstelling voor bebouwing en activiteiten binnen een bouwvlak is bedoeld om aanpassingen mogelijk te maken aan bestaande bebouwing, omdat het aardkundig monument op deze plek al dusdanig geroerd is dat er geen sprake is van verdere aantasting van het aardkundig monument. De vrijstelling in zijn huidige vorm is door Provinciale Staten op 14 december 2015 per amendement opgenomen in de PMV.

Vraag 3:
In uw beantwoording van onze vraag 3 stelt u de gemeente in reactie op de Ontwerp Omgevingsvisie "*een aanbeveling*" te hebben gedaan.
Wetende dat het beleid van de gemeente in deze strijdig is met de uitgangspunten van behoud en bescherming van erfgoed uit het Verdrag van Malta en uw eigen prioritiaire archeologiegebied én Aardkundig Monument, waarom hebt u in het kader van de provinciale kerntaak Interbestuurlijk Toezicht op het risicodomein Omgeving de gemeente dan niet opgedragen het beleid aan te passen en het daarbij te funderen op gedegen archeologisch vooronderzoek en nieuwe inzichten? Graag een toelichting.

Antwoord 3:
De provincie zou graag zien dat de gemeente Hollands Kroon een meer actief archeologiebeleid voert. Echter, onze invloed hierop is beperkt tot het maken van opmerkingen en het doen van aanbevelingen aan het college van B&W en de gemeenteraad, zoals ook in de beantwoording op de vragen nr 30-2019 is aangegeven.

De inhoud van de Omgevingsvisie valt niet onder het medebewind en daarmee niet onder het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie. Meer dan een aanbeveling konden wij dan ook niet doen. De gemeenteraad heeft echter besloten onze aanvulling naast zich neer te leggen. Juridisch gezien valt het vaststellen van een Omgevingsvisie wel onder de medebewindstaken. Dat betekent dat in dit geval het provinciaal interbestuurlijk toezicht uitsluitend kan toezien op het hebben van, en de omvang van een door de raad vastgestelde Structuurvisie, en op de wijze waarop de vaststelling heeft plaatsgevonden. Een Omgevingsvisie, waar in dit kader over wordt gesproken is een instrument uit de Omgevingswet die naar verwachting pas per 1 januari 2021 in werking treedt.

Vraag 4:
Nu uit deze casus duidelijk is geworden dat er gewerkt wordt met verouderde gegevens, gaat u nu alle gemeenten opdragen hun archeologische waarden- en beleidskaarten te screenen op de meest actuele gegevens? Zo ja, per wanneer? Zo, nee, waarom niet?

Antwoord 4:
Nee, dat gaan wij niet doen, omdat het niet binnen onze bevoegdheden valt. Hiervoor is al aangegeven dat de provincie in het kader van het bestaande instrumentarium gemeenten niet kan ‘opdragen’ om bestemmingsplannen op een bepaalde wijze te maken en vast te stellen. Wel kunnen we gemeenten inspireren en informeren. Zoals ook in de beantwoording op de vragen nr 30-2019 is aangegeven omvat het provinciaal beleid in de 10 archeologisch prioritaire gebieden het ‘inspireren en informeren’ van gemeenten. Dit beleid wordt momenteel uitgevoerd. Zoals u weet heeft de provincie op Wieringen de afgelopen jaren diverse bijeenkomsten over archeologie georganiseerd en is er ook een informatief en fraai boekje ‘Schatrijk’ (de ‘glossy’) uitgegeven.